U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Jana Passera a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **N. A.,** zastoupeného JUDr. Jiřím Cehákem, advokátem se sídlem Generála Svobody 788, Nový Bor, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2009, čj. OAM-120/VL-18-04-2009, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010, čj. 63 Az 17/2009 – 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 3. 2009, čj. OAM-120/VL-18-04-2009, zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 30. 9. 2010, čj. 63 Az 17/2009 – 24, zamítl. V odůvodnění konstatoval, že ve správním řízení bylo prokázáno, že žalobce opustil Kosovo ve snaze uniknout problémům s rodinnými příslušníky své bývalé přítelkyně. Tento důvod však nelze podřadit pod některou z forem mezinárodní ochrany upravené v § 12 a § 14a zákona o azylu. Žalobce v průběhu řízení neuváděl ani neprokazoval, že by byl ve své zemi pronásledován, tak jak předpokládá § 12 zákona o azylu, přičemž krajský soud v případě žalobce neshledal ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný svým rozhodnutím neporušil čl. 33 Ženevské úmluvy. Žalobce se mohl se svými potížemi se soukromými osobami obrátit na státní orgány, popř. nestátní organizace. Žalobce se však nastalou situaci nepokusil řešit a raději vycestoval z Kosova. V řízení sám uvedl, že žádné problémy se státními orgány ve vlasti neměl. K námitce pochybení žalovaného během správního řízení krajský soud připomněl, že žalobce měl možnost před vydáním rozhodnutí na závěr něco dodat či doplnit. Správní rozhodnutí vykazuje náležitosti

rozhodnutí stanovené v § 68 správního řádu. Z odůvodnění vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Krajský soud uzavřel, že správní orgán měl dostatečné podklady pro posouzení nedůvodnosti žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu.

Proti rozhodnutí krajského soudu žalobce (stěžovatel) podal kasační stížnost, a to z důvodu nesprávného posouzení právní otázky týkající se volného uvážení žalovaného ohledně udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel při pohovoru uvedl důvody týkající se odůvodněného strachu z návratu do Kosova způsobeného chováním příbuzných své bývalé přítelkyně. Kromě toho také uvedl, že by v České republice chtěl žít a pracovat. Stěžovatel dále namítl, že rozhodnutí správního orgánu prvého i druhého stupně jsou možná správná z hlediska zákonnosti, nikoliv však dle chápání dobré správy *de lege ferenda* tak, jak je chápána v rámci Evropské unie. Žalovaný porušil „dobrou správu“ tím, že nerozhodl správně v rámci možnosti, které mu dává správní uvážení a nesledoval dostatečně účel, pro který je v zákoně o azylu obsaženo ustanovení § 14. Správnímu soudu přísluší přezkoumávat, zda správní orgán správně použil svou diskreční pravomoc a nikoliv odkazovat pouze na přezkoumávání z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Za důvod hodný zvláštního zřetele stěžovatel považuje úmysl vstoupit do manželského svazku se svou snoubenkou. Správní orgán měl vzít v úvahu, že by návrat do Republiky Kosovo byl pro stěžovatele nepřiměřeně tvrdým použitím zákona. Stěžovatel současně navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na správnosti svého rozhodnutí. Zdůraznil, že stěžovatel v žalobě ve vztahu k neudělení humanitárního azylu ničeho nenamítal a o úmyslu vzít si svou snoubenku se v řízení před správním orgánem ani před krajským soudem nezmiňoval. Žalovaný se proto domnívá, že kasační stížnost naplňuje znaky nepřípustnosti ve smyslu § 104 odst. 4 a § 109 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

V posuzovaném případě se jedná o přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, proto se Nejvyšší správní soud musel nejprve zabývat tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by kasační stížnost být podle § 104a s. ř. s. odmítnuta jako nepřijatelná. Vycházel přitom zejména z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz, podle kterého je „*podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek.*“

Nejvyšší správní soud neshledal v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. Sám pak takový důvod nenalezl ani z úřední povinnosti.

Stěžovatel v poněkud obecné, leč stále přípustné, formě zpochybnil závěr žalovaného stran posouzení existence překážky návratu do vlasti. Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní orgán zcela správně vyhodnotil žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Závěr žalovaného o zjevné nedůvodnosti žádosti nepramení z nedostatku schopnosti stěžovatele specifikovat, který z důvodů uvedeného v zákoně o azylu znemožňuje jeho návrat do Kosova. Takové požadavky předmětný zákon na žadatele o udělení mezinárodní ochrany ani neklade. Žadatel musí především svou věrohodnou výpovědí uvést důvody, které jej vedly k opuštění země původu nebo sdělit své obavy před návratem do vlasti (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004 - 57, nebo ze dne 18. 1. 2006, čj. 6 Azs 386/2004 - 40). Správní orgán pak zjištěné skutečnosti podřadí pod relevantní ustanovení zákona o azylu a na základě toho učiní závěr o důvodnosti, nedůvodnosti, potažmo nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Stěžovatel v průběhu správního řízení uvedl, že z Kosova vycestoval kvůli problémům s rodinnými příslušníky své bývalé přítelkyně. Zdejší soud setrvale zastává názor, že *„smyslem práva azylu je poskytnout žadateli ochranu; nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů vypočtených v § 12 zákon o azylu“* (viz např. rozhodnutí ze dne 6. 11. 2009, čj. 6 Azs 12/2003 - 49, ze dne 20. 3. 2006, čj. 4 Azs 46/2005 – 80, nebo rozhodnutí ze dne 25. 8. 2006, čj. 8 Azs 170/2005 - 90). Rovněž tak opakovaně vyslovil, že jednání soukromých osob, resp. vyhrožování ze strany soukromých osob, nelze samo o sobě považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu (viz např. rozhodnutí ze dne 18. 12. 2003, čj. 4 Azs 38/2003 - 36, ze dne 31. 10. 2003, čj. 4 Azs 23/2003 - 65, nebo ze dne 10. 4. 2004, čj. 3 Azs 22/2004 - 48). Ze stěžovatelových tvrzení nikterak nevyplynulo, že by příbuzní jeho bývalé přítelkyně byli vedeni některým z azylově relevantních důvodů, ale naopak je zřejmé, že jejich jednání mělo čistě osobní charakter. Nejvyšší správní soud se opakovaně zabýval i otázkou dostupnosti vnitrostátní ochrany v případě pronásledování soukromými subjekty (viz např. rozhodnutí ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2008 - 57, ze dne 30. 9.2008, čj. 5 Azs 66/2008 - 70, ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008 - 62, nebo ze dne 18. 12. 2008, čj. 1 Azs 86/2008 - 101). Stěžovatel se nepokusil využít ani domoci ochrany příslušných státních orgánů Kosova. Jestliže se neobrátil se svými potížemi na domovské státní orgány, žalovaný nemohl posoudit, zda by mu adekvátní ochrana byla poskytnuta či odepřena. Ani přání stěžovatele žít a pracovat v České republice není relevantním důvodem podle zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud také souhlasí se žalovaným i krajským soudem, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro přiznání doplňkové ochrany. Její udělení přichází v úvahu pro některý z důvodů taxativně stanovených v § 14a odst. 2 zákona o azylu (viz např. rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 18. 3. 2010, čj. 9 Azs 45/2009 - 94). Stěžovatel však neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno dospět k závěru, že mu v případě návratu do vlasti hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu.

Na tomto místě lze uzavřít, že správní orgán na základě obsahu stěžovatelovy žádosti a výpovědi během pohovoru řádně uzavřel, že žadatelem uváděné důvody opuštění Kosova nelze považovat za důvody zakládající nárok na udělení azylu podle § 12 nebo

doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, ale naopak jeho žádost je třeba vyhodnotit jako zjevně nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval nosnou částí kasační argumentace, podle níž správní orgán porušil právo na dobrou správu tím, že nerozhodl správně v mezích, které mu dává správní uvážení a současně nedostatečně sledoval účel ustanovení § 14 zákona o azylu. Zdejší soud dospěl k závěru, že v tomto směru uplatněné kasační námitky a důvody jsou dílem nepřípustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. a dílem dle § 109 odst. 4 s. ř. s. Podle prvně uvedeného ustanovení je kasační stížnost nepřípustná, opírá-li se jen o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Ze zásady dispoziční a koncentrační, které ovládají žalobní řízení před správními soudy, plyne, že žalobu je třeba podat v zákonem stanovené lhůtě a pouze v této lhůtě může žalobce rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body. V posledně uvedeném ustanovení je pak určeno, že ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, kasační soud nepřihlíží. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 22. 9. 2004, čj. 1 Azs 34/2004 - 49, že *ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřípustné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřihlíží.*

Stěžovatel v žalobě vytkl žalovanému porušení ustanovení správního řádu a nesprávnou aplikaci § 16 odst. 1 písm. f), na jehož místě měl aplikovat § 12 nebo § 14a zákona o azylu. O možném nároku na udělení humanitárního azylu, důvodech, pro které by se tak mělo stát a pochybení při aplikaci správního uvážení, se stěžovatel v žalobě nezmiňuje a poprvé je uvádí až v kasační stížnosti, ačkoliv tak nepochybně mohl učinit již v žalobě. Nejvyšší správní soud se proto těmito stížními námitkami pro jejich nepřípustnost nezabýval. Nadto, o humanitárním azylu nebylo v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany ani rozhodováno, neboť žádost žadatele byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Skutečnost, že stěžovatel má přítelkyni, s níž se chce oženit, je skutkovým argumentem v žalobě neuplatněným, proto ani k němu nemůže zdejší soud přihlížet. Nad rámec nutného odůvodněné lze poznamenat, že úmysl vstoupit do manželství není bez dalších okolností hodných zvláštního zřetele důvodem pro udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu (srov. např. rozhodnutí ze dne 24. 9. 2003, čj. 7 Azs 3/2003 - 36).

Pro úplnost zdejší soud ke stěžovatelově námitce nesprávného rozhodnutí správního orgánu prvého a druhého stupně podotýká, že ve věci mezinárodní ochrany rozhoduje Ministerstvo vnitra v jediném stupni. Proti jeho rozhodnutí není přípustný žádný řádný opravný prostředek ve správním řízení (zde rozklad), nýbrž je možné se bránit přímo žalobou u krajského soudu, jak byl ostatně stěžovatel řádně poučen v rozhodnutí žalovaného.

S ohledem na shora uvedené je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustně

uplatněné kasační námitky. Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele, proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

O návrhu stěžovatele, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud nerozhodoval, protože kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je přiznán odkladný účinek již ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. února 2011

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu